

ZAKILIXUT

© Olariagak

ganbaratik

• Aitor Ugalde

Zure jardina

► Atsegin dut zure jardina. Bertan egotea, bertako lore eta zuhaitzen artean ibiltzea. Lehen haren kanpoko aldetik pasatzen nintzen barruan zegoenaz arduratu gabe, jardina ezkutatzeko zuten estalkiek uzten zituzten zirriktuetatik antzematen zenari gehiegi erreparatu gabe. Egun batean bertara eraman ninduzun, eta orduan ikusi nuen lehen aldiz zure jardina. Jardina ezkutatzeko zidan estalkia pasatuta, han barruan lasaitasuna eta gozotasuna antzematen zen.

Eta ordutik askotan joaten naiz bertara. Atsegingarria da udaberriko epeltasunean belarretan eserita edo etzanda egotea. Egarria asetzen du bertako iturri dotoreko urak, eta ondoko putzuak ia-ia bertara sartzeraren gonbidatzen du eguzkiak berotzen duenean. Euria egin ondoren lurrari darion freskotasun usaina gozo-gozo hartzen da. Udan, aranak ematen ditu, gorriak, horiak eta berdeak. Udazkenean, sagarrak eta urdareak.

Bertatik, lorategiko usainaz liluratuta, mundua begiratzea gustatzen zait. Gertuko mundua, inguruko kaleak, etxeak, plazak, gauza bera da handik begiratuta, baina desberdin ikusten da. Egunero ikusten duzun hori kontrako aldetik begiratzen diozuenean desberdina iruditzen zaizun bezala, uste ez nituen ikuspegiak ikusten ditut handik kanpora begiratuta. Urrutiko mundua ere hantxe erakitzen dugu, gure erara, jardineko zuhaitzen artean.

Atsegingarria da zure jardina. Atsegingarria beraz oroitzea leku estuagoetan eta itogarriagoetan nagoenean ere. Luze egiten ari zait oraingoan bertara joan gabe daramadan denbora. Gogo biziz nago zure jardinean, eguzkipean, arratsaldea pasatzeko; presarik gabe, udaberriko eguzkipean. ►

Itsaso bete berdel

■ Milioi erdi kilo jaso zuten atzo Bermeoko untziek, beste portuetan legez

KOFRADIAKO SIRENA jo eta jo ari zen Bermeoko portuan, untziek arraina ekarri zutela ohartarazteko. Aurreko egunotan legez, berdelaren porturatu zuten itsasontziek. Goizaldeko hiruretan sartu zen lehenengo untzia, kubieta gainean 30.000 kilo inguru zituela. Bitartean, gainerako ontziak gora eta behera ari ziren, Gipuzkoako kostaldeko urak arakatzeko, berdel sarden bila.

Multzo handietan dabilen arraina denez, sarea botatzeko an bete-betean asmatzen duenak milaka kilo harrapatzen ditu; ez da harritzekoa sareka batean hirurogei edo hirurogeita hamar mila kilo batzea. Hainbeste arrain harrapatuta, esan beharrik ez dago untziak uretan musturra sartuta zetozela porturantz. Itsasoa bare zegoen, eta bare egotea eskertzen da halakoetan.

Gauak aurrera egin ahala ia untzi guztiek harrapatu zuten berdel. Beti bezala, batzuek beste batzuek baino gehiago. Kasu batzuetan, sare barruan arrain asko badago, untziko patroiak beste untzi bati deitzen dio alboan jar dadin, berdelaren bien artean untziratzeko. Eta hala, goizerako hogeita hamar bat untzi zeuden Bermeoko portuan berdelaren saltzeko prest.

Guztira milioi erdi kilo inguru batu ziren atzo Bizkaiko portu honetan. Sarea erabiliz arrantzatzeko duten untziek harrapatu zuten kopuru hori. Untzi gehienek sistema hori erabiltzen badute ere, Bermeon eta Hondarribian badira amuekin arrantzatzeko duten untziak ere. Saredunek gauez jarduten dute, eta amudunek egunez.

Ez da arrantzaldi oparoa

Egun bakar batean hainbeste arrain ikusita, arrantzaldia ezin oparoagoa dela pentsa badaiteke ere, gauzak zeharo ezberdinak dira, berdelaren prezioa oso merkea da eta. Harritzekoa da, baina batez besteko prezioa ez da zortzi ogerlekora iristen, arrandegietan askoz

Multzo handietan
dabilen arraina denez,
sarea botatzeko
bete-betean asmatzen
duenak milaka kilo
harrapatzen ditu

garestiago saldu arren. Beraz, ezin da esan berdelaren arrantzaldia oparoa denik arrantzaleentzat, eta horregatik bokarta agertu bitartean baino ez dute harrapatzen Bizkaia eta Gipuzkoako arrantzaleek.

Horregaz batera, porturatzen den berdelaren zatirik handiena amuzki modura erabiltzeko erosten dute. Beste modu batean esanda: berdel gutxi batzuk baino ez dira jaten. Galizia eta Erresuma Batuko untzi handiek legatza eta beste arrain batzuk harrapatzeko euren tertzetan amuzki modura ipini dituzten berdelak harrapatzen dituzte gure arrantzaleek. Kontuak kontu, sasoi honetan ez dago beste

arrainik Bizkaiko Golkoan, eta untziek berdelaren jardun behar dute. Beno, beste arrainik egon bada, sardina edo txitxarroa, adibidez, baina inork ez ditu erosi nahi.

Merke saltzen den arraina izan arren, horrek ez du esan nahi berdelaren arrain eskasa denik. Adituen arabera, berdelaren ezaugarriak aproposak dira odolean dugin kolesterol maila jaisteko. Gainera, igerilari aparta dugu; milaka eta milaka itsas milia egiten ditu urtero Bizkaiko Golkotik Europako iparralderaino. Edozelan ere, euskal herritarrek berdelaren ez dute estimu handitan, ezjakintasuna delako nagusi. Jarrera hori erabat aldatuko litzateke arrain hau nola prestatu jakingo balute.

Udaberria aurrera doa eta laster agertuko da bokarta. Hori gertatzen denean, amuekin erabiliz arrantzatzeko duten Bermeo eta Hondarribiko untzi bakan batzuek besterik ez dute jarraituko berdelaren atzetik, bokarta delako udaberriko izarra.

Inaki Otxoa

BERMEO

Berdelaren
prezioa ez da
zortzi
ogerlekora
iristen eta
ezin da esan
arrantzaldi
oparoa denik.
«Jornal bako
arraina» dela
diote
bermeotarrek.

INAKI
OTXOA